

[Aage Fogh.]

at en landmand, der ikke har kunnet dække høstpantebrevet fra i fjor til 1. marts, vil have nogen som helst mulighed for at få et nyt høstpantebrev til næste år, og så vil han have mistet alle muligheder for at få tilsået sin jord.

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil rejse i forbindelse med sagen, er, i hvilken udstrækning der er givet høstpantebreve. Jeg har søgt at skaffe nogle tal for det og har fundet ud af, at i 1950 var der på øerne 659 landmænd, der havde gjort brug af høstpantebrevsloven, og de havde lånt 800 000 kr.; men der var i Nørrejylland 3 500, der havde lånt 6,8 mill. kr., og der var i Sønderjylland 1 563, der havde lånt 3,4 mill. kr. Altså i 1950 var der godt 5 700 landmænd, der tilsammen havde lånt 11 mill. kr.

Jeg har ikke tallene for de senere år, men jeg ved, at i 1951 var tallet steget til 6 865 og i 1952 til 8 132. Men hvad er det for 1953 og 1954? Hvor mange landmænd har gjort brug af høstpantebrevsloven i 1953 og 1954?

Når nu det ærede medlem hr. Jørgen Gram synger sin sædvanlige sang om landbrugets sørgelige tilstand, skal jeg ikke blande mig i det, men kun gøre den korte bemærkning, at de høstpantebreve, vi behandler her, er ikke startet i kriseår, de er startet i år, da landbruget havde en forrentningsprocent på mellem 7 og 8 og for de foregående år en forrentningsprocent på mellem 9 og 10, helt op til 11. Det er ikke kriseforanstaltninger, der er tale om; kriseforanstaltninger kommer først nu. Det, det drejer sig om, er forkerte finansielle dispositioner fra landbrugets side, og jeg synes, man skulle tage også det spørgsmål op til behandling.

Jeg har her en fortegnelse over samtlige høstpantebreve i to retskredse i en af vore landsdele. Jeg skal ikke referere den hele, men blot tage nogle eksempler og vise, hvordan finansiering er foretaget af vedkommende landmand.

Der er først en landbrugsejendom på 55 ha med en ejendomsskyld på 149 000 kr., den har restlån i første prioritet på 82 000 kr. og så et høstpantebrev på 15 000 kr.

Og jeg kan nævne en række tal for andre landbrugsejendomme:

ha	Ejendoms- skyld	Restlån i 1. prioritet	Høstpante- breve
5	15 000	8 300	914
16	37 000	23 000	5 000
74	62 000	28 000	11 600
75	170 000	102 000	15 000
84	84 000	48 000	23 000
134	165 000	58 000	13 350

Jeg har tidligere povet den påstand og gentager den her, at i samtlige tilfælde med undtagelse af to har der været plads til alle disse prioriteter indenfor første prioritet, men desværre er man i gode tider for landbruget gået over til, i stedet for at tage størst mulige førsteprioritetslån, at belåne i høstpantebreve. Og hvad vil det sige i dag? Det vil sige, at i stedet for førsteprioriteter, der afvikles over en lang årrække og giver manden en rimelig driftskredit, står vi nu med en låneform, hvor der i et enkelt tilfælde skal udbetales 23 000 kr. inden 1. januar, hvis manden ikke skal gå fallit. Hvor høsten har været dårlig, som den har været mange steder, må denne form for belåning nødvendigvis medføre, at en stor del af landbrugets folk må forlade ejendommen, ikke i og for sig fordi de er insolvente, men fordi de ikke har mulighed for at skaffe de penge til den tid, de har bundet sig til.

Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden her til at stille landbrugets folk det spørgsmål, om de ikke finder, tiden er inde til, at man på en mere grundig måde, end det er sket hidtil, tog hele problemet om landbrugets prioritering op til behandling. For sandheden er jo den — det ved vi fra de sidste beretninger, der foreligger fra realkreditkommissionen — at dansk landbrug i dag vurderes til 20 milliarder kr., og den samlede gæld indenfor landbruget, både løs og fast, andrager i hvert fald ikke mindre end de 7 milliarder kr. D. v. s. at ca. 30 pct. af landbrugets værdier i dag er belånt; alle de andre, små 70 pct., er ubelånt. Ikke desto mindre er det en kendsgerning, at en meget stor del af disse udmærkede landbrugere er ude i likviditetsvanskeligheder, simpelthen fordi man har finansieret landbruget under en helt forkert form.

Nu ved jeg meget vel, at man vil sige